

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
136/20	Formannskapet	PS	11.11.2020

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Bjørnar Fjellhaug	FA-A00, TI-&20	20/4419

Austrheimskulen i framtida - skulestruktur 2021 - høyringsgrunnlag

Vedlegg:

Austrheimskulen i framtida - Skulestruktur 2021 - utgreiing og tilråding
Norconsult Tilstands-og mulighetsstudie - hovudrapport
Tilstands- og moglegheitsstudie av skulebygga i Austrheim kommune - rapportar frå Norconsult
Tilstandsrapport Kaland Skule
Tilstandsrapport Årås skule
Avtale med Hordaland fylkeskommune - samarbeid i grunnoppl (L)(139806)
Høyringsdokument skulestruktur (L)(141884)
Rapport-8-13 samarbeid Austrheim (L)(143861)

Framlegg til vedtak:

Sak om «Austrheimskulen i framtida – ny skulestruktur 2021» vert lagt ut på høyring i tråd med innstillinga saka. Høyringsfrist vert sett til 24. desember 2020.

Formannskapet - 136/20 - 11.11.2020

FS - behandling:

Kommunalsjef Bjørnar Fjellhaug orienterte om saka.

Om avtalen med Alver kommune om Åsheim-elevane sa Fjellhaug at Austrheim har sagt at betalinga i 2020/2021 skal vera 35.000 kroner per elev frå Åsheim-krinsen som går på Kaland, og at dette skal vera grunnlaget for ein framtidig pris, med indeksregulering.

Etter orienteringa sa ordførar Per Lerøy (Ap) at det er gjort eit grundig arbeid, og sa at han håpa at det kjem mange gode innspel i høyringsprosessen.

Helge Dyrkolbotn (KrF) spurte korleis ein skal løysa det med lærarkrefter dersom 10. klasse skal vera den einaste på ungdomstrinnet. Her svara Bjørnar Fjellhaug at dette må ein sjå nærare på, men at ein skal sikra 10. klasse ei god avslutning.

Helge Dyrkolbotn (KrF) hadde også spørsmål om kulturskulesenter, og spurte om det er gjort ei vurdering av å få til eit overbygg mellom bygg C og D på Kaland, som kan verta eit samlingslokale. Kommunalsjef Fjellhaug svara at dette er sett på, men ikkje kostnadsrekna. Vidare sa Fjellhaug at ein

ser på endringa av kulturskulen som ei styrking.

Varaordfører Inger Lise Brekke (H) spurte om det vert orientert ut til fleire om skulebruksplanen, om dette sa Per Lerøy (Ap) at Fjellhaug vil stilla på gruppemøte for dei politiske partia, og rådmann Liv Løvvik sa at administrasjonen vil stilla alle stader der det er behov.

Brekke (H) spurte om ein er klar på Årås til å ta imot Kaland-elevar frå hausten 2021, om dette sa Per Lerøy (Ap) at det er mogleg dersom ein gjer dei politiske vedtak i januar om skulebruksplanen, og gjer vedtak om dei løyvingar som skal til.

Rådmann Løvvik presiserte at ein ikkje kan henta prisar på ulikt arbeid før det gjort eit politisk vedtak, og Bjørnar Fjellhaug sa at ein også vil ha skuleåret 2020/21 på seg til å verta heilt klar, sidan 10. klasse held fram ved Kaland dette skuleåret. Fjellhaug la til at det at 10. klasse held fram på Kaland ut skuleløpet er etter ønske frå FAU på Kaland.

Etter spørsmål presiserte rådmann Løvvik at det pedagogiske tilbodet i kulturskulen skal vera der det er i dag (i stor grad på Seniorsenteret), uavhengig av om administrasjonen av kulturskulen vert flytta til Kaland skule. Helge Dyrkolbotn (KrF) ba om at det vart presisert i saka at det er administrasjonen for kulturskulen som vert samla på Kaland, og ikkje undervisninga.

Morten Sognnes (H) oppmoda til å arrangera eit folkemøte på Kaland for å få informasjon ut om skulesaka.

Bjørn Inge H. Dyrkolbotn (Sp) ba om at det vart sikra at Åsheim-elevar i Kaland 9. klasse får gå ungdomsskulen ut på Kaland. Bjørnar Fjellhaug svara at han er samd i det, men dette er det Alver kommune som styrer. Rådmann Liv Løvvik sa at Austrheim er innstilt på å gjera det ein kan for å halda på elevane frå Åsheim-elevane.

Ordfører Per Lerøy (Ap) sa at det ikkje kan vera urimeleg å be om 35.000 kroner frå Alver for kvar elev når elevtilskotet Alver kommune får frå staten er på 101.000 kroner per elev.

Ordfører Per Lerøy (Ap) takka for saksframstillinga frå kommunalsjefen, sa at saka er grundig og godt belyst, og takka for det engasjementet som er lagt ned i denne saka. Om folkemøta sa Lerøy at det ikkje er sikkert at dette er mogleg å få til på grunn av Korona.

Helge Dyrkolbotn (KrF) ba om at det vart laga til eit nettmøte, gjerne med innsending av spørsmål på førehand.

Inger Lise Brekke (H) ba om at ein laga til webinar på ulike tidspunkt, og evt. ha andre løysingar for dei som ikkje er på nett og må møte fysisk.

Ordfører Lerøy (Ap) sa at ein må sjå nærare på dette med nettmøte og liknande, når Korona-tiltaka er letta på frå 23. november. No må alle partar sjå på dette framlegget, både FAU, foreldre, elevråd, ungdomsråd og andre, og komma med innspel.

Handsaming i formannskapet:
Samrøystes for rådmannens framlegg til vedtak.

FS vedtak:

Sak om «Austrheimskulen i framtida – ny skulestruktur 2021» vert lagt ut på høyring i tråd med

innstillinga i saka. Høyringsfrist vert sett til 24. desember 2020.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Oppdrag og mandat

Kommunestyret har i vedtak KS 086/19 vedteke i punkt 12: *«Kommunestyret ber om at rådmannen gjer følgjande utgreiingar i 2020: Kostnader, pedagogiske og sosiale effektar av å samla ungdomstrinnet på ein av skulane i kommunen. Her må både investeringskostnader og driftskostnader gjerast greie for og det må leggjast fram ein realistisk framdriftsplan. Kostnader, pedagogiske og sosiale effektar av å samla mellomtrinnet på ein av skulane i kommunen. Her må både investeringskostnader og driftskostnader gjerast greie for og det må leggjast fram ein realistisk framdriftsplan. Kommunestyret ber om klare råd om korleis skulestrukturen i kommunen skal vera i framtida. Målet må vera at ein kan få på plass ein felles ungdomsskule frå skuleåret 2021/2022. Kommunestyret ber også rådmannen om å starta drøftingar med Alver kommune om godtgjersle for elevar frå Åsheim-krinsen som går på Kaland barne- og ungdomsskule».*

Austrheim har fleire gongar tidlegare vurdert skulestruktur og samlokalisering av ungdomssteget i kommunen. Våren 1995 vart det fremja sak på bakgrunn av kommunestyrevedtak 105/94 som gav rådmannen i oppgåve å *«få vurdert konsekvensane av å samla ungdomstrinnet på ein av skulane i kommunen»*. Vurderinga rådmannen den gongen gjorde var å vurdere to opplegg, a) ein kombinert barne- og ungdomsskule (1.-9. klasse) på Årås skule og ein barneskule på Kaland (1.-6.klasse) og b) ein kombinert barne- og ungdomsskule (1.-9. klasse) på Kaland skule og ein barneskule på Årås (1.-6. klasse). Det vart ikkje gjort endringar i skulestrukturen.

Saka om vurdering av skulestrukturen vart på nytt fremja og vurdert i 1999. I sak 044/99 gjorde kommunestyret følgjande vedtak:

1. Skulestrukturen i kommunen vert ikkje endra.
2. I tillegg til dei ordinære timeressursane vert det sett av ein styrkingsressurs som kan nyttast til å løysa særlege behov i grunnskulen m.a. i høve til lærings- og klassemiljø. For skuleåret 1999/2000 vert styrkingsressursen sett til 15 t/v. Dette timetalet vert å arbeida inn i vedtaket om timeressursar for 1999/2000 og kjem i tillegg til den ordinære timeressursen. Ordninga med ein styrkingsressurs må evaluerast årleg i høve til ressursbruk og føremålet med ordninga.

I 2014 vart det også i samarbeid med dåverande Hordaland fylkeskommune gjort eit utgreiingsarbeid om ein 8-13 skule-samarbeid i Austrheim. Fylkeskommunen gjorde i Fylkestinget sak 22/15 følgjande vedtak: *«Det vert gjort formell avtale om gjensidig forplikting og samarbeid om undervisning i eit 8-13-løp mellom Hordaland fylkeskommune og Austrheim kommune med utgangspunkt i skulen si noverande plassering i Mastrevikane. Naudsynt rehabilitering vert gjort. Fagtilbodet på Austrheim vert utvikla med utgangspunkt i det tilbodet skulen gir i dag (ALT. 1). Hordaland fylkeskommune arbeider mot et tettere samarbeid og involvering*

rettet mot kommunene i Nord – Hordaland og Sogn og Fjordane (Gulen / Solund)».

Austrheim kommune gjorde kommunestyret sak 044/15 følgjande vedtak:

«Kommunestyret tar vedtaket av 11.03.2015 i Hordaland fylkesting om 8-13 skule i Austrheim til vitande, og ber rådmannen starte arbeidet med å etablere eit gjensidig forpliktande samarbeid mellom Austrheim kommune og Hordaland Fylkeskommune. Dette samarbeidet skal vere knytt til undervisning i eit 8-13 løp, og leggje eit godt grunnlag for at alle elevane skal kunne gjennomføre vidaregåande skule».

Utgreiingsrapport «Austrheimskulen i framtida – Skulestruktur 2021»

Administrasjonen har utarbeidd ein utgreiingsrapport som gjer greie for moment og grunnlag for framtidig skulestruktur i Austrheim.

Til grunn for vurderingane er til «elevens beste». Det omfattar at elevane i Austrheimskulen skal ha eit trygt, godt, inspirerande og utviklande lærings- og skulemiljø. Det er viktig at det er godt pedagogisk kompetanse og kvalitet, samstundes som elevane må oppleve gode sosiale og relasjonelle kvalitetar gjennom skuleløpet.

Austrheim har ikkje hatt ein vedteken skulebruksplan. Det er difor også lagt til grunn i utgreiinga prinsipp og program for framtidig skulebygg og moglege ombyggingar av skulen/ane.

Elevtalsutvikling

Elevtalsutviklinga i Austrheim er synkande. Prognosar frå SSB syner i perioden fram til 2035 ei forventet folketalsauke på 320 innbyggjarar. Forventa folketalauke vil kome i gruppa mellom 50 og 99 år, medan framskrivinga syner ei svak nedgang på innbyggjarar mellom 0-20 år i same periode. Dette gjer det utfordrande med tanke på framtidig skuleutbygging. Vi veit samstundes at gode skular og gode skulebygg er ein faktor som gjer til at småbornsfamiliar vil busetja seg i kommunen. Det er difor viktig at ein prioriterer gode skulebygg for innbyggjarane i Austrheim.

Tilstandsrapport skulebygg

Norconsult har utarbeidd ein tilstandsrapport for begge skulane, ein for Årås og ein for Kaland skular. Tilstandsrapporten er basert på teknisk tilstand av bygget slik det framstår i dag og kva tiltak som blir tilrådd utført før vidare vedlikehald og naudsynt utbetring basert på dagens bruk. Rapportane inneheld tekstrapport, kostnadsestimat basert på norsk prisbok og erfaringstal, samt biletdokumentasjon. Hovudtilrådinga er basert på kva som må gjerast innan ein 10-årsperiode.

Nokon av tilrådingane i tilstandsrapporten, kan løysast ved at ein følgjer tilråding om tilrettelegging, ombygging og utbygging skissert i saka.

Tilstandsrapporten for Kaland 1, tilseier svært omfattande tiltak for å få den i god stand til dagens krav til skulebruk. Rådmannen ser ikkje at det er tilrådeleg å gjere slike store investeringar for å få

Kaland 1 i stand, då det vert samanlikna med nyskuleinvestering. Ein bør i så høve vurdere å byggje heilt ny skule, evt at barnesteget vert samla på Årås skule og at det vert bygd ein ny ungdomsskule for kommunen. Tilrådinga for rådmannen er at Kaland vert gjort i stand slik tilrådingane i hovudrapporten gjev som ein god 1-7 barneskule og at det vert gjort dei tilpassingar og tilbygg på Årås som ein 1-10 barne- og ungdomsskule.

Samla kostnad for Årås skule når det gjeld vedlikehald og utbetring i 10-årsperioden er det estimert til kr 15,4 mill inkl. mva.

Samla kostnad for Kaland skule når det gjeld vedlikehald og utbetring i 10-årsperioden er det estimert til kr 36,1 mill inkl mva. (Herunder også oppgradering av Kaland 1).

Ein tilrår at det vert utarbeidd ein vedlikehaldsplan for 10-årsperioden for å taka i vare bygga, i tråd med vedtak i framtidig skulestruktur.

Moglegheitsstudie av skulebygga

Norconsult har utarbeidd moglegheitsstudie for skulebygga på Kaland og Årås. Ein tilrår rein barneskule på Kaland. Spesialiserte læringsareal som i dag er i Kaland 1, vert tilrettelagt i dagens hovudbygg (Kaland 2 og Kaland 3). Det må byggjast betre garderobefasilitetar for elevane og nokre tilpassingar elles. Kaland må også sjåast på og vurderast i høve universell utforming då det er høgdeulikskapar mellom læringsareala.

Årås skule er betre universelt utforma med alt på eit plan. For å ta unna evt. større kull og dekkja eit godt framtidsretta ungdomssteg, bør det byggjast ut med ein læringsarena. Det vert også synt til at det bør sjåast på om å ha eit fellesareal som ein kan samla storparten av elevane innandørs. Norconsult vurderer at det er stor moglegheit for det.

I rapporten/utgreiinga er det også gjort greie for følgjande områder:

- **Femdagers veke for alle elevar i Austrheimskulen**
- **Samarbeidsarenaer**
- **Kulturskulen – framtidens kulturskule**
- **Samla mellomsteg**
- **Kompetanse – laget rundt eleven**
- **Inkluderande skulemiljø / læringsmiljø**

Ein ser av tidlegare prosessar rundt samanslåing av ungdomssteget, har det stort sett vore semje om at dei bør både pedagogisk og sosialt samlast. Det er viktig med samhandling, relasjonar, sosialt og fagleg å vere i eit større miljø. Det vert også sett på som ein styrke at ein får ein tydlegare overgang frå barnesteg til ungdomssteg. Det som har vore peika på, er at det er viktig at det er ein skulestruktur på plass og ein gode skulebygg, før ein samlar ungdomssteget. Det som kan verke negativt, er at det vil for somme elevar medføre lengre reiseveg. Det vert likevel vurdert til at avstandane innan kommunen, ikkje er vesentlege.

Rådmannen meiner at ein gjennom denne utgreiinga peikar på retning for framtidens skule i Austrheim kommune.

Prosess

Framlegg til skulestruktur og Austrheimskulen vert lagt fram for formannskapet 11. november som legg saka ut på høyring. Høyringsfrist vert sett til 6 veker etter plan og bygningslova §11-3. Frist for å koma med høyrings svar vert sett til 24. desember. Rådmannen går gjennom høyrings svara og sender saka til formannskapet 14. januar 2021 og til endeleg handsaming i kommunestyret 21. januar 2021.

Høyrings svar vert sendt gjennom elektronisk skjema på heimesida til Austrheim kommune innan 24. desember 2020. Høyrings dokument vert også lagt ut på heimesida til Austrheim kommune.

Vurdering

Austrheimsskulen skal vere prega av trygge, gode, inspirerende og utviklande lærings- og skulemiljø. **Dette vil gjelde både det fysiske og psykiske skulemiljøet.**

I utgreiinga er det gjort greie for ulike sider ved skulestruktur og framtida skule.

1. Austrheim kommune har ikkje hatt ein vedteken skulebruksplan. Ein har i saka gjort greie for framtidig behov og prinsipp som bør liggje til grunn ved ombygging og/evt nybygg av skular. Det må prioriterast å ha gode skulebygg. Det fremjar god helse, trivsel og læring, og hindrar negativ åtferd. I rapporten frå Norconsult legg ein til grunn eit kostnadsestimat for å gjere Kaland skule til ein god barneskule og Årås til ein god barne- og ungdomsskule. Det bør prioriterast midlar for setja skulane i god stand etter tilråding frå Norconsult sin rapport. Ein vedtek også prinsippa i kapittel 8 som gjeldande for skuleutvikling i Austrheim. Føringsane gjennom lov og føresegner er gjort greie for i kapittel 7.
2. Rådmannen tilrår at ein knyttar eit meir forpliktande samarbeid ved fylkeskommunen og vidaregåande opplæring, for å utvikla eit endå betre skuletilbod for elevane våre. Det må prioriterast midlar til eit slikt samarbeid og vere politisk vilje for at det er vegen å gå.
3. Rådmannen ser på bakgrunn av det som er gjort greie for i denne utgreiinga at den beste lokaliteten for ungdomssteget er på Årås skule. Her er nært knytta til Austrheimhallen og nært knytta til vidaregåande skule som ein vonleg kan få endå tettare samarbeid med. Ungdomssteget treng også meir tilrettelagt spesialiserte rom og tilbod, enn barnesteget og ein ser at det pedagogisk er best tilrettelagt slik i dag på Årås. Signal frå Alver er også at dei moglegvis ynskjer at elevane på ungdomssteget skal gå i Alver kommune og på Lindås ungdomsskule. I dialog med Fedje, er der elevtalet synkande og det er færre elevar på ungdomssteget. Det kan på sikt også moglegvis verte aktuelt å samarbeide med Fedje om ungdomsstegselevar, men det har ikkje vore vurdert, men vert løfta fram som ei framtidig moglegheit. Ved å ha ungdomssteget samla på Årås, gjer det avstanden kortare for eventuelle Fedjeelevar. Ein tilrår ei opptapping av ungdomssteget på Årås skule. Dette medfører at komande 8.steg vil hausten 2022 starte ved Årås skule, medan komande 10.steg fullfører utdanningsløpet ved Kaland skule. Dette vert vurdert til elevens beste. Det er viktig at elevane får både eit sosialt, pedagogisk og kvalitetsmessig godt tilbod.
4. Bygningsmessig blir kostnadene knytta til Kaland 1 så store at ein ser ikkje at ein har midlar til å setje denne i stand. Det må vurderast i eiga sak kva ein gjer knytta til denne. Norconsult peikar på at det ikkje vil vere behov for modulbygget ved Kaland dersom ein går for tilrådinga om felles ungdomssteg på Årås og ein rein barneskule på Kaland. Tidlegare har det vore politisk fremja at det skal ny barnehage på Kaland. Det har ikkje vore vurdert i

denne saka, men rådmannen ser ikkje at det er økonomisk ramme for å investere i ny barnehage. Det må likevel peikast på at bygningen personalet i barnehagen i dag disponerer, er av ein slik standard, at det snarleg må gjerast noko med den. Eit alternativ som kan vurderast er å nytta modulbygget på Kaland til evt. personalareal og flyttast nærare barnehagen. Det må evt. utgreiast kva kostnader det vil medføre, men betraktleg mindre enn å rusta opp eksisterande bygg.

5. Som gjort greie for i kapittel 12, tilrår ikkje rådmannen å samla mellomsteget på ein av skulane. Det vil vere kapasitetsutfordringar, store kostnader med utbygging/tilrettelegging og dei pedagogiske konsekvensane for negative.
6. Vi ynskjer å betra læringsresultata i skulen og er ambisiøse på elevane sine vegne. Vi ynskjer dei beste elevane og skal få den beste opplæring. Rådmannen tilrår at det frå neste skuleår av vert innført femdagars skuleveke for alle elevane i Austrheimskulen. Dette vurderer ein til best pedagogisk forsvarleg.

Konklusjon

Rådmannen tilrår følgjande framtidig skulestruktur i Austrheim vert sendt på høyring:

Skulestruktur:

- Ungdomssteget vert samla ved Årås skule. Det vert lagt opp til ein opptrappingsplan slik at 7.steg ved Kaland skule startar på ungdomssteget ved Årås skule hausten 2021. 10.steg fullfører ungdomsskuleløpet ved Kaland barne- og ungdomsskule.
- Årås skule vert frå skuleåret 2021 Årås barne- og ungdomsskule.
- Kaland barne- og ungdomsskule, blir frå hausten 2022 rein barneskule og vil då få namnet Kaland barneskule.
- Austrheim kulturskule blir samlokalisert med Kaland barneskule og blir kulturskulesenteret i kommunen. Administrativt blir kulturskulen lagt under Kaland skule.

Andre tilrådingar:

- Det vert innført femdagarsveke for alle elevar i Austrheim frå og med hausten 2021.
- Det skal etablerast eit tenleg samarbeid med Austrheim vidaregåande skule vedk. arbeidslivsfag, forsering av fag, teknologi etc.

Skulebygg:

- Prinsippa i rapporten vert lagt til grunn som skulebruksplan for framtidig skulebygg.
- Skulane vert sett i stand i tråd med tilrådinga i rapporten til Norconsult.
  1. For Årås skule må det setjast av midlar i tråd med investeringsbehova for lett ombygging/oppussing med ei ramme på kr 1 037 400,-
  2. For Kaland skule må den tilretteleggjast for at spesialiserte rom kan lokaliserast i eksisterande bygg. Kostnadsramme for lett, middels og tung investeringsbehov på kr 2 321 800,-
  3. Det vert lagt ein framdriftsplan for at desse skal vere klar så snart som mogleg. Det vert sett av ei samla investeringsramme på kr 15 mill i tråd med investeringsbehovet.
- Det skal utarbeidast ein vedlikehaldsplan for ein 10 årsperiode som sikrar gode skulebygg og vedlikehaldsetterslep.
- Kaland 1 vert ikkje lenger nytta til skuledrift. Det må i eiga sak vurderast tiltak/bruk for

Kaland 1 i framtida. Det må vurderast om modulbygg på Kaland kan nyttast til andre føremål, t.d. personalavdeling til Kaland barnehage.